

Andrzej SędekUniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Wydział Nauk Społecznych
ORCID 0000-0003-1486-7417

**Konferencja Naukowa
„Funkcjonowanie współczesnej rodziny
w wymiarze ekonomicznym i społecznym”,
Warszawa 21 marca 2019 r.**

Katedra Pedagogiki Społecznej i Socjologii Edukacji Wydziału Pedagogicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie była organizatorem Konferencji Naukowej „Funkcjonowanie współczesnej rodziny w wymiarze ekonomicznym i społecznym”. W skład Rady Naukowej wchodził: prof. dr hab. Elżbieta Czykwin – przewodnicząca – (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie), dr hab. Krzysztof Arcimowicz, prof. uczelni (Uniwersytet w Białymstoku), dr hab. Adam Bobryk, prof. uczelni (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), dr hab. Dorota Misiejuk, prof. uczelni (Uniwersytet w Białymstoku), dr hab. Renata Nowakowska-Siuta, prof. uczelni (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie), dr hab. Anna Wachowiak, prof. uczelni (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie), dr hab. Bartłomiej Walczak (Uniwersytet Warszawski). Natomiast Komitet Organizacyjny stanowili: prof. dr hab. Elżbieta Czykwin (przewodnicząca), dr Rafał Bodarski, dr Izabela Kochan, dr Hanna Tranda, dr Anna Walczak. Konferencja odbyła się 21 marca 2019 r. w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

Dokonujące się obecnie przewartościowania w sferze ekonomicznej i społecznej w znacznym stopniu objęły rodzinę, wywołując

niekiedy wiele negatywnych zjawisk w obszarze wychowania. Polskie nauki społeczne nie rozpoznały jeszcze dokładnie wszystkich tych przemian i ich wpływu na funkcjonowanie współczesnej rodziny. Prace naukowe z socjologii, psychologii, pedagogiki, podkreślające znaczenie rodziny w rozwoju dziecka, wskazują równocześnie na fakt, że w życiu rodzinnym odbijają się problemy społeczne i ekonomiczne państwa. Dotyczy to m.in. ogólnie pojętej polityki prorodzinnej oraz praktyki ekonomicznej, a także dokonujących się przemian społecznych w skali globalnej i towarzyszących im przewartościowań: obyczajowych, ideałów i stylów życia, konfliktów światopoglądowych.

Wiedza dotycząca funkcjonowania współczesnej rodziny poddawana jest nieustannej praktycznej weryfikacji, czego przykładem jest zorganizowana konferencja, w której uczestnicy z różnych środowisk naukowych mieli okazję zaprezentować wyniki własnych analiz i badań. Przedstawiono je w trzech blokach tematycznych: obraz rodziny współczesnej, współczesne aspekty problematyki rodziny, rodzina wobec zjawisk ekonomicznych i problemów społecznych.

Dr hab. Anna Wachowiak, profesor uczelni (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) w referacie *Miłość, młodość czy małżeństwo? Perspektywa komparatystyczna obrazów małżeństwa, rodziny i związków partnerskich w oczach studentów polskich i francuskich* omówiła wyniki badań aktualnych, niekiedy kontrowersyjnych i drażliwych w polskim społeczeństwie, zagadnień. Dotyczyły one m.in. postaw wobec alternatywnych form życia małżeńsko-rodzinnego, związków partnerskich, homoseksualnych, adopcji dzieci, rozpadu rodziny oraz małżeństwa. Przeprowadzone badania upoważniły autorkę do sformułowania wniosku o konieczności weryfikacji wielu opracowań i diagnoz, jakoby różnice między studentami z Polski i Francji w tych obszarach były znaczne. Analiza literatury socjologicznej, raportów z badań dotyczących małżeństwa i rodziny, a także przeprowadzone badania empiryczne

wskazują, że „jednym słowem, młody Polak i Francuz gonią za happy endem w dość podobny sposób”¹.

Referat dr hab. Krzysztofa Arcimowicza, profesora uczelni z Uniwersytetu w Białymstoku *Znaczenie symboliczne oraz inne funkcje samochodu we współczesnej rodzinie* weryfikuje powszechną opinię dotyczącą funkcji auta, które służy nie tylko celom użytkowym. Autor badań wskazuje na symboliczne jego znaczenie, ponieważ dla wielu rodzin jest on wyznacznikiem awansu społecznego. Dlatego też: „W niektórych rodzinach samochody są personalizowane, a nawet antropomorfizowane, stają się czymś w rodzaju członka rodziny”².

Problem eurosieroctwa jako konsekwencji przeobrażeń ustrojowych, ekonomicznych i społecznych omówił w referacie *Spoleczne skutki zjawiska eurosieroctwa w perspektywie czasowej emigracji zarobkowej obywateli polskich* dr hab. Adam Bobryk, profesor uczelni z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. To coraz większe wyzwanie związane z funkcjonowaniem europejskiego rynku pracy, które stanowi nie tylko szansę, ale i zagrożenie. Analizując społeczne skutki czasowych migracji zarobkowych obywateli polskich, scharakteryzował funkcjonowanie rodzin transnarodowych, podkreślając specyfikę środowiska wychowawczego i konsekwencje, będące następstwem długotrwałej emigracji części rodziny.

Wyniki badań prowadzonych wśród dwóch pokoleń Podlasiaków, dotyczących postrzegania funkcji wychowawczych rodziny, przedstawiła dr hab. Dorota Misiejuk, profesor uczelni z Uniwersytetu w Białymstoku. Prof. dr hab. Elżbieta Czykwin (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) wygłosiła referat *Dziecko i rodzina w świetle działań organizacji Barneverent. Próba ewaluacji z perspektywy polskiej i norweskiej*. Wskazała na różnice mentalne i międzykulturowe Polaków i Norwegów, determinujące wizerunek i ewolucję

¹ A. Wachowiak, *Miłość, młodość czy małżeństwo? Perspektywa komparatystyczna obrazów małżeństwa, rodziny i związków partnerskich w oczach studentów polskich i francuskich*, „Studia z Teorii Wychowania” 2019, nr 3, s. 147.

² K. Arcimowicz, *Znaczenie symboliczne oraz inne funkcje samochodu we współczesnej rodzinie*, „Studia z Teorii Wychowania” 2019, nr 3, s. 123.

funkcjonowania instytucji Barneverent (mającej na celu ochronę dzieci).

W drugiej części konferencji dr Rafał Bodnarski (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) omówił wyniki badań dotyczących funkcjonowania i oceny własnej sytuacji życiowej w aspekcie ekonomicznym i społecznym. Dr Anna Walczak (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) przedstawiła problematykę uwarunkowań sfery zawodowej i rodzinnej, czyli dwóch kluczowych instytucji społecznych – rodziny i rynku pracy.

Trzecią część konferencji zdominowała problematyka migracji zarobkowych. Dr hab. Bartłomiej Walczak (Uniwersytet Warszawski) wskazał na ekonomiczne uwarunkowania migracji rodzicielskich, dr Izabela Kochan (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) na wpływ migracji na funkcjonowanie rodziny. Problem rozłąki, reorganizacji ról rodzinnych oraz oceny materialnej rodzin przez dzieci migrantów przedstawiała mgr Natasza Doiczman-Łabuda (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Natomiast mgr Agnieszka Kołodziejak (Uniwersytet Przyrodniczo Humanistyczny w Siedlcach) zreferowała zagadnienia związane z bezpieczeństwem społecznym migrantów w Królestwie Niderlandów.

Zagadnienia dotyczące przemocy w rodzinie i funkcjonujące w świadomości społecznej związane z nią stereotypy omówiła dr Małgorzata H. Herudzińska (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie). Dr Hanna Tranda (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) omówiła strategie i sposoby pomocy rodzinie, w tym poradnictwo i pomoc psychologiczną, udzielaną przez Kościoły chrześcijańskie. Należy również uwzględnić, iż w programie znalazły się także inne wystąpienia: dr Rafał Bodnarski (Chrześcijańska Akademia Teologiczna) – *Dorosłość i dojrzałość w perspektywie oddziaływań wychowawczych*, dr Andrzej Sędek (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) – *To kto ma wychowywać – szkoła i/lub rodzina?*, dr Mariola Badowska (Akademia Humanistyczna im. A. Gieysztora w Pułtusku) – *Radość i troski osób starszych*, mgr Joanna Kata (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

w Lublinie) – *Funkcjonowanie psychospołeczne i poczucie jakości życia dziecka w rodzinie w wymiarze ekonomicznym i społecznym.*

Na zakończenie konferencji odbyła się dyskusja dotycząca kondycji współczesnej rodziny w wymiarze ekonomicznym i społecznym. Zwrócono szczególną uwagę, iż więzi rodzinne, dobrostan, trendy kulturowe ulegają coraz dynamiczniejszym zmianom. Rodzi to wiele wyzwań. Dlatego poszukiwanie istoty zjawisk z tym związanych oraz ich konsekwencji jest szczególnie ważne. Rozpatrywanie tych problemów z perspektywy różnych dyscyplin, jak pedagogika, socjologia, psychologia, przynosi znacznie szersze efekty. Dlatego też Konferencję Naukową „Funkcjonowanie współczesnej rodziny w wymiarze ekonomicznym i społecznym” uznać należy za bardzo trafną inicjatywę, przyczyniającą się do szukania rozwiązań problemów współczesności.

